

C/2025/5112

22.9.2025.

PREPORUKA EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE

od 9. srpnja 2025.

**o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike
i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike**

(ESRB/2025/5)

(C/2025/5112)

OPĆI ODBOR EUROPSKOG ODBORA ZA SISTEMSKE RIZIKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru ⁽¹⁾, a posebno njegov Prilog IX.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 1092/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o makrobonitetnom nadzoru financijskog sustava Europske unije i osnivanju Europskog odbora za sistemske rizike ⁽²⁾, a posebno njezin članak 3. i članke od 16. do 18.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ⁽³⁾, a osobito njezin članak 458.,

uzimajući u obzir Odluku ESRB/2011/1 Europskog odbora za sistemske rizike od 20. siječnja 2011. o donošenju Poslovnika Europskog odbora za sistemske rizike ⁽⁴⁾, a posebno njezine članke od 18. do 20.,

budući da:

- (1) Kako bi se osigurale učinkovite i dosljedne nacionalne mjere makrobonitetne politike, važno je dopuniti priznavanje koje se zahtijeva na temelju prava Europske unije dobrovoljnom uzajamnošću.
- (2) Cilj je okvira za dobrovoljnu uzajamnost za mjere makrobonitetne politike, utvrđen Preporukom ESRB/2015/2 Europskog odbora za sistemske rizike ⁽⁵⁾, osigurati da se sve mjere makrobonitetne politike, koje se temelje na izloženosti i koje se primjenjuju u jednoj državi članici, uzajamno primjenjuju u drugim državama članicama.
- (3) Švedsko financijsko nadzorno tijelo (Finansinspektionen), koje djeluje kao imenovano tijelo za potrebe članka 458. Uredbe (EU) br. 575/2013, obavijestilo je 30. travnja 2025. Europski odbor za sistemske rizike (ESRB) o svojoj namjeri da produži razdoblje primjene dviju postojećih strožih nacionalnih mjera u skladu s člankom 458. stavkom 2. točkom (d) podtočkom iv. Uredbe (EU) br. 575/2013.
- (4) Konkretno, Finansinspektionen je obavijestio ESRB o namjeri: (a) produženja trenutačno primjenjive minimalne donje granice pondera rizika od 25 % koji se primjenjuje na švedske izloženosti prema stanovništvu koje su osigurane nekretninama počevši od 31. prosinca 2025. za razdoblje od dvije godine ili do kada makrobonitetni ili sistemski rizik prestaje postojati, i (b) produženja od 30. rujna 2025. za razdoblje od dvije godine ili do prestanka makrobonitetnih ili sistemskih rizika, i. trenutačno primjenjive minimalne prosječne donje granice pondera rizika od 35 %, koja se na razini portfelja primjenjuje na izloženosti prema trgovačkim društvima osigurane poslovnim nekretninama, i ii. trenutačno primjenjive minimalne prosječne donje granice pondera rizika od 25 %, koja se na razini portfelja primjenjuje na izloženosti prema trgovačkim društvima osigurane stambenim nekretninama. Postojeće strože nacionalne mjere primjenjuju se i na pojedinačnoj i na konsolidiranoj osnovi na sve kreditne institucije kojima je izdano odobrenje za rad u Švedskoj koje za izračun regulatornih kapitalnih zahtjeva primjenjuju pristup zasnovan na internim rejtinzima (IRB).

⁽¹⁾ SL L 1, 3.1.1994., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1994/1/oj.

⁽²⁾ SL L 331, 15.12.2010., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1999/2157/oj>.

⁽³⁾ SL L 176, 27.6.2013., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>.

⁽⁴⁾ SL C 58, 24.2.2011., str. 4.

⁽⁵⁾ Preporuka ESRB/2015/2 Europskog odbora za sistemske rizike od 15. prosinca 2015. o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C 97, 12.3.2016., str. 9.).

- (5) Opći odbor ESRB-a prethodno je odlučio uključiti te mjere na popis mjera makrobonitetne politike za koje se preporučuje da se uzajamno odobre u skladu s Preporukom ESRB/2015/2 ⁽⁶⁾.
- (6) Obavijesti primljene od Finansinspektionena 30. travnja 2025. uključuju zahtjev ESRB-u da preporuči uzajamnost mjera makrobonitetne politike, u skladu s člankom 458. stavkom 8. Uredbe (EU) br. 575/2013, na pojedinačnoj, potkonsolidiranoj i konsolidiranoj osnovi.
- (7) Uzajamnom primjenom makrobonitetnih mjera koje aktiviraju tijela drugih država članica, na konsolidiranoj, potkonsolidiranoj i pojedinačnoj osnovi, neovisno o tome postoje li dotične izloženosti preko društava kćeri ili podružnica ili su rezultat izravnog prekograničnog kreditiranja, ograničavaju se curenja i regulatorne arbitraže, otklanjaju se sistemski rizici te se time promiče sveukupna učinkovitost makrobonitetne politike, osiguravanjem da se povećani rizici rješavaju ne samo u državi članici koja je uvela makrobonitetnu mjeru, nego i u drugim državama članicama u kojima su bankovne grupe izložene tim povećanim rizicima. Priznavanje bi stoga trebalo biti usmjereno i na osiguravanje dovoljne otpornosti bankovnih grupa koje su izložene tim sistemskim rizicima. Stoga bi se makrobonitetne mjere, koje proizlaze iz odluke o priznavanju makrobonitetnih mjera drugih država članica, općenito trebale primjenjivati na konsolidiranoj, potkonsolidiranoj i pojedinačnoj osnovi.
- (8) Na zahtjev Finansinspektionen upućen ESRB-u i radi: (a) sprječavanja ostvarenja negativnih prekograničnih učinaka u obliku curenja i regulatorne arbitraže koji mogu nastati zbog provedbe mjera makrobonitetne politike koje se primjenjuju u Švedskoj u skladu s člankom 458. stavkom 2. točkom (d) podtočkom iv. Uredbe (EU) br. 575/2013; i (b) očuvanja jednakih uvjeta među kreditnim institucijama osnovanim u Uniji, Opći odbor ESRB-a odlučio je uključiti ove mjere na popis mjera makrobonitetne politike za koje se preporučuje uzajamna primjena na temelju Preporuke ESRB/2015/2, te preporučiti uzajamnost mjera na konsolidiranoj, potkonsolidiranoj i pojedinačnoj osnovi.
- (9) U Preporuci ESRB/2015/2, kako je izmijenjena Preporukom ESRB/2017/4 ⁽⁷⁾, preporučuje se da odgovarajuće tijelo koje aktivira mjeru makrobonitetne politike, prilikom podnošenja zahtjeva ESRB-u za uzajamnu primjenu mjera, predloži najviši mogući prag značajnosti ispod kojeg se izloženost pojedinačnog pružatelja financijskih usluga prema utvrđenom makrobonitetnom riziku, u državi u kojoj tijelo za primjenu mjera provodi mjere makrobonitetne politike, može smatrati da nije značajna. ESRB može preporučiti drugačiji prag ako to procijeni potrebnim.
- (10) U skladu s primljenim obavijestima, prag značajnosti na razini institucije za uzajamnu primjenu trenutačne prosječne donje granice pondera rizika od 25 % za švedske hipotekarne izloženosti prema stanovništvu trebao bi se zadržati na 5 milijardi SEK. Za trenutačni prosječni donji prag pondera rizika od 35 % koji se na razini portfelja primjenjuje na izloženosti prema trgovačkim društvima osigurane poslovnim nekretninama i za postojeći donji prag pondera rizika od 25 % koji se na razini portfelja primjenjuje na izloženosti prema trgovačkim društvima osigurane stambenim nekretninama trebalo bi zadržati i trenutačni prag značajnosti na razini institucije od 5 milijardi SEK. Oba praga trebalo bi procijeniti na konsolidiranoj, potkonsolidiranoj i pojedinačnoj razini.
- (11) Ova izmjena Preporuke ESRB/2015/2 ne utječe na kontinuitet preporučivanja uzajamne primjene nacionalnih makrobonitetnih mjera koje su švedska tijela aktivirala, kako je utvrđeno u Preporuci ESRB/2023/4 ⁽⁸⁾. Trenutačne izmjene Preporuke ESRB/2015/2 odražavaju da se sada preporučuje uzajamnost na pojedinačnoj, potkonsolidiranoj i konsolidiranoj osnovi. Stoga se standardno tromjesečno prijelazno razdoblje nakon objave ove Preporuke u *Službenom listu Europske unije* primjenjuje samo na mjere ili njihove izmjene koje će nacionalna tijela donijeti kako bi uzajamno primijenila obje donje granice pondera rizika na konsolidiranoj, potkonsolidiranoj i pojedinačnoj osnovi.

⁽⁶⁾ Vidjeti Preporuku ESRB/2023/4 Europskog odbora za sistemske rizike od 6. srpnja 2023. o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C 307, 31.8.2023., str. 1.); vidjeti također Preporuku ESRB/2019/1 Europskog odbora za sistemske rizike od 15. siječnja 2019. o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C 106, 20.3.2019., str. 1.).

⁽⁷⁾ Preporuka ESRB/2017/4 Europskog odbora za sistemske rizike od 20. listopada 2017. o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C 431, 15.12.2017., str. 1.).

⁽⁸⁾ Preporuka ESRB/2023/4 Europskog odbora za sistemske rizike od 6. srpnja 2023. o izmjeni Preporuke ESRB/2015/2 o procjeni prekograničnih učinaka mjera makrobonitetne politike i o dobrovoljnoj uzajamnosti za mjere makrobonitetne politike (SL C 307, 31.8.2023., str. 1.).

(12) Preporuku ESRB/2015/2 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIO JE OVU PREPORUKU:

IZMJENA

Prilog Preporuci ESRB/2015/2 mijenja se u skladu s Prilogom ovoj Preporuci.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni, 9. srpnja 2025.

Voditelj Tajništva ESRB-a,
u ime Općeg odbora ESRB-a,
Francesco MAZZAFERRO

PRILOG

Prilog Preporuci ESRB/2015/2 mijenja se kako slijedi:

1. u odnosu na Švedsku, odjeljak pod naslovom „I. Opis mjere” zamjenjuje se sljedećim:

„I. Opis mjera

1. Švedska mjera, primijenjena u skladu s člankom 458. stavkom 2. točkom (d), podtočkom iv. Uredbe (EU) br. 575/2013 i uvedena za kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u Švedskoj koje primjenjuju IRB pristup, sastoji se od posebnog donjeg praga od 25 % za određenu kreditnu instituciju za izloženostu ponderirani prosjek pondera rizika koji se primjenjuje na portfelj izloženosti prema stanovništvu u odnosu na dužnike koji su rezidenti u Švedskoj, osiguran nekretninama. Izloženostu ponderiran prosjek je prosjek pondera rizika pojedinačnih izloženosti izračunan u skladu s člankom 154. Uredbe (EU) br. 575/2013, ponderiran odgovarajućom vrijednošću izloženosti. Mjera se primjenjuje na konsolidiranoj i pojedinačnoj osnovi.
2. Švedska mjera primijenjena u skladu s člankom 458. stavkom 2. točkom (d) podtočkom iv. Uredbe (EU) br. 575/2013 i uvedena za kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u Švedskoj koje primjenjuju IRB pristup, sastoji se od minimalne razine (donje granice) od 35 % izloženostu ponderiranog pondera rizika određene kreditne institucije za određene izloženosti prema trgovačkim društvima u Švedskoj osigurane hipotekama na poslovnim nekretninama i minimalne razine (donje granice) od 25 % izloženostu ponderiranog pondera rizika za određenu instituciju prema određenim izloženostima prema trgovačkim društvima u Švedskoj osiguranim hipotekama na stambenim nekretninama. Izloženostu ponderiran prosjek je prosjek pondera rizika pojedinačnih izloženosti izračunan u skladu s člankom 153. Uredbe (EU) br. 575/2013, ponderiran odgovarajućom vrijednošću izloženosti. Ova mjera ne obuhvaća izloženosti prema trgovačkim društvima osigurane: i. poljoprivrednim nekretninama; ii. nekretninama u izravnom vlasništvu općina, država ili regija; iii. nekretninama kod kojih se više od 50 % nekretnine koristi za vlastiti posao; i iv. nekretninama s više stambenih objekata ako svrha nekretnine nije komercijalna (na primjer stambene udruge koje su u vlasništvu rezidenata i koje su neprofitne) ili ako je broj stambenih objekata manji od četiri. Mjera se primjenjuje na konsolidiranoj i pojedinačnoj osnovi.”;

2. u odnosu na Švedsku, odjeljak pod naslovom „II. Uzajamna primjena”, stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

3. „U skladu s člankom 458. stavkom 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 relevantnim tijelima predmetnih država članica preporučuje se da uzajamno primjenjuju švedske mjere primjenom na kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u matičnoj državi članici koje primjenjuju IRB pristup i koje imaju izloženosti prema Švedskoj, uključujući izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama i izloženosti prema trgovačkim društvima osigurane poslovnim ili stambenim nekretninama. Uzajamnost bi se trebala primjenjivati na konsolidiranoj, potkonsolidiranoj i pojedinačnoj osnovi, neovisno o tome drže li se izloženosti preko društava kćeri ili podružnica ili proizlaze iz izravnog prekograničnog kreditiranja. U skladu s potpreporukom C(2) relevantnim tijelima preporučuje se da provedu iste mjere koje je u Švedskoj primijenilo tijelo koje uzajamno primjenjuje mjere u roku od tri mjeseca od objave odgovarajuće Preporuke u *Službenom listu Europske unije*.”;

3. u odnosu na Švedsku, odjeljak pod naslovom „III. Prag značajnosti”, stavci 6., 7. i 8. zamjenjuju se sljedećim:

- „6. U skladu s odjeljkom 2.2.1. Preporuke ESRB/2015/2, odgovarajuća tijela predmetne države članice mogu izuzeti pojedinačne kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u matičnoj državi članici i koje primjenjuju IRB pristup koje imaju izloženosti ispod praga značajnosti od 5 milijardi SEK za mjere opisane u stavku 1. odnosno stavku 2. Kada primjenjuju prag značajnosti, odgovarajuća tijela trebala bi pratiti značajnost izloženosti te im se preporučuje da primjenjuju odgovarajuće švedske mjere na prethodno izuzete pojedine kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u matičnoj državi članici kada se prijeđe prag značajnosti od 5 milijardi SEK. Značajnost izloženosti trebala bi se procjenjivati na konsolidiranoj, potkonsolidiranoj i pojedinačnoj osnovi, a pri procjeni na potkonsolidiranoj i konsolidiranoj osnovi u izračun izloženosti koje se procjenjuju u odnosu na prag značajnosti trebalo bi uključiti sve izloženosti koje se drže preko društava kćeri ili podružnica ili koje proizlaze iz izravnog prekograničnog kreditiranja.

7. Ako nijedna kreditna institucija koja ima odobrenje za rad u matičnoj državi članici i koja primjenjuje IRB pristup nema izloženosti prema stanovništvu, kako je opisano u stavku 1. veću od 5 milijardi SEK, putem društava kćeri ili podružnica koje se nalaze u Švedskoj i/ili izravne prekogranične aktivnosti, odgovarajuća tijela predmetnih država članica mogu, u skladu s odjeljkom 2.2.1. Preporuke ESRB/2015/2, odlučiti da neće uzajamno primjenjivati mjeru. U ovom slučaju, odgovarajuća tijela trebala bi pratiti značajnost izloženosti te im se preporučuje da uzajamno primjenjuju mjeru iz stavka 1. kada kreditna institucija koja ima odobrenje za rad u matičnoj državi članici i koja primjenjuje IRB pristup premaši prag od 5 milijardi SEK.
 8. Ako nijedna kreditna institucija koja ima odobrenje za rad u matičnoj državi članici i koja primjenjuje IRB pristup nema izloženosti prema trgovačkim društvima, kako je opisano u stavku 1. veću od 5 milijardi SEK, putem društava kćeri ili podružnica koje se nalaze u Švedskoj i/ili izravne prekogranične aktivnosti, odgovarajuća tijela predmetnih država članica mogu, u skladu s odjeljkom 2.2.1. Preporuke ESRB/2015/2, odlučiti da neće uzajamno primjenjivati mjeru. U ovom slučaju, odgovarajuća tijela trebala bi pratiti značajnost izloženosti te im se preporučuje da uzajamno primjenjuju mjeru iz stavka 2. kada kreditna institucija koja ima odobrenje za rad u matičnoj državi članici i koja primjenjuje IRB pristup premaši prag od 5 milijardi SEK.”
-